

Syllabus

Leergang Hoogbegaafdheid

leren maakt beter

RINO zuid

Leergang Hoogbegaafdheid

Module 1: Introductie & Signalering en diagnostiek

Module 2: Behandeling

Module 3: Samenwerking brede context (thuis, school)

Hoofddocent: Mw. drs. W.L. Frumau-van Pinxten (Mia)

Periode: 28 augustus 2019 t/m 9 oktober 2019

RINO Plus

© Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van RINO Zuid.

Inhoudsopgave

1. Inleiding en doelstelling Module.....	4
2. Instapniveau deelnemers.....	4
3. Docenten.....	4
4. Opleidingslocatie	4
5. Data, tijden, docenten en onderwerpen per ontmoeting.....	5
6. Handboeken	7
7. Wijze van toetsing	5
8. Evaluatie.....	6
9. Informatie per ontmoeting.....	7

1. Inleiding en doelstelling leergang hoofdbegaafdheid

De leergang (H)erkennen & behandelen van Cognitief Potentieel Talent in de praktijk is georganiseerd om de kennis over hoogbegaafdheid te vergroten. Vanuit verschillende perspectieven wordt inzicht geboden in de complexe asynchrone ontwikkeling van mensen met een zeer snel en flexibel brein. Vaak voelen cliënten zich niet begrepen en ontstaan er kleine trauma's die niet herkend worden. Na deze leergang is de deelnemer in staat hoogbegaafdheid te (h)erkennen, heeft kennis van de (multidisciplinaire) behandelmethoden en is in staat de bijkomende problematiek te behandelen binnen eigen professionele grenzen.

Kinderen, jongeren en studenten met een heel krachtig cognitief intelligentiepotentieel staan samen met hun brede context (thuis, school, peers, virtueel) centraal. Volwassenen worden niet vergeten en steeds kort besproken. Vanuit een multidisciplinaire aanpak worden diagnostiek en behandeling op een interactieve manier besproken.

2. Instapniveau deelnemers

Deze training richt zich voor de gehele leergang op psychologen en op SPV-ers, POH GGZ, medewerkers wijkteam en IB-ers

3. Docenten

Deze module wordt verzorgd onder verantwoordelijkheid van de volgende (hoofd)docenten.

Hoofddocent:

Mw. drs. W.L. Frumau-van Pinxten (Mia), GZpsycholoog, psychotherapeut
E-mail: miafrumau@gmail.com

Docenten:

- Dr. W.A.M. Peters (Willy), GZpsycholoog.
- M.L. Frumau (Fenne), MSc., MSc.Res., GZpsycholoog (i.o.).
- P.R. Roels (Peter), psychiater, psychotherapeut.
- G. vd Berg (Gerard), SPV.
- A.P. vd Wetering (Anneloes), MSc., GZpsycholoog i.o..

4. Opleidingslocatie

RINO Zuid
Vitruviusweg 2
5624 AD Eindhoven
Tel.: 040-2146 555

5. Data, tijden, docenten en onderwerpen per ontmoeting

	Datum	Tijd	Onderwerp	Docent
1 & 2	28-08-19	09.30 – 12:30 u 13:30 – 16:30 u	Introductie & Signalering en Diagnostiek	Mia Frumau-van Pinxten; Willy Peters; Fenne Frumau; Peter Roels
3 & 4	18-09-19	09.30 – 12:30 u 13:30 – 16:30 u	Behandeling	Mia Frumau-van Pinxten; Willy Peters; Fenne Frumau; Peter Roels
5 & 6	9-10-19	09.30 – 12:30 u 13:30 – 16:30 u	Samenwerking brede context (thuis,school)	Mia Frumau-van Pinxten; Willy Peters; Fenne Frumau; Peter Roels
				Mia Frumau-van Pinxten; Willy Peters; Fenne Frumau; Peter Roels; Gerard vd Berg; Anneloes vd Wetering

6. Handboeken

Tijdens de Module wordt gebruik gemaakt van de volgende handboeken:

- Verplicht:

Misdiagnose van hoogbegaafde kinderen. Handreikingen voor passende hulp. James, T. Webb (2013), ISBN: 9789023250333. (Indien gewenst met korting te verkrijgen bij docent via mia@ppfrumau.nl).

- Aanbevolen:

APA Handbook of Giftedness and Talent. Steven I. Pfeiffer, (2016), ISBN 13: 9781433826962.

Searching for meaning. Idealism, bright minds, disillusionment and hope. James, T. Webb & Sylvia Rimm, (2013), ISBN: 9781935067221

Voor mensen uit het basisonderwijs: de Gids over begaafdheid in het basisonderwijs. Eleonoor van Gerven, (2017), ISBN: 9789463181105. (Indien gewenst met korting te verkrijgen bij docent, via mia@ppfrumau.nl).

7. Wijze van toetsing

Er is een aanwezigheidsplicht voor deelnemers; bij een aanwezigheid van 100% is aan de aanwezigheidsplicht voldaan.

Na elke lesdag wordt een schriftelijke reflectie (via mail naar hoofddocent) gevraagd op het geleerde. Tussentijds worden deze van feedback voorzien. Aan het einde van de leergang worden de reflecties per persoon gebundeld, ingeleverd en van eindfeedback voorzien. Tevens worden twee toetsvragen per bijeenkomst gesteld over de behandelde lesstof.

8. Evaluatie

RINO Zuid hecht er zeer aan van elke cursist te weten wat hij/zij van de ontmoetingen en docenten vond. Na iedere ontmoeting ontvangt u dan ook van RINO Zuid een evaluatie per e-mail. In deze korte evaluatie geeft u met een paar drukken op de knop feedback op de lesinhoud en docent(en) van die dag. Gelieve deze evaluatie uiterlijk vóór de start van de volgende ontmoeting in te vullen.

Daarnaast sturen wij u aan het eind van de module een evaluatie betreffende de gehele module: wilt u ook deze binnen een week na de laatste ontmoeting invullen?

9. Informatie per ontmoeting

Module 1 Introductie & Signalering en diagnostiek

Datum : 28 augustus 2019
 Tijd : 09.30 – 16:30 uur
 Docenten : Mia Frumau- van Pinxten; Willy Peters; Fenne Frumau; Peter Roels

Onderwerp: Signalering en diagnostiek

Doel: Kennisname van de huidige stand van zaken rondom hoogbegaafdheid vanuit wetenschap en praktijk in vogelvlucht. Het kunnen signaleren van een hoge cognitieve intelligentie, creativiteit, sensitiviteit en drive. Het kunnen diagnosticeren van een hoge cognitieve intelligentie of potentieel en een adequate minitheorie kunnen formuleren van een hoogbegaafde. Het herkennen van mogelijke psychologische kwetsuren.

Werkvormen: Plenair, oefenen, casusbesprekingen, discussie.

Verplichte literatuur:

Misdiagnose van hoogbegaafde kinderen. Handreikingen voor passende hulp. James, T. Webb (2013), ISBN: 9789023250333. **Hoofdstuk 1 (p. 17-52), 2, 12 & 13.**

Aanbevolen literatuur:

Amend, E.R., Beljan, P. (2009). The antecedents of misdiagnosis: When normal behaviors of gifted children are misinterpreted as pathological. *Gifted Education*, 25 (2).

Wilma Resing & Pieter Drenth (2007). Intelligentie weten en meten. 2^e editie. Alleen nog tweedehands verkrijgbaar.

Robert J. Sternberg (2004). International handbook of intelligence., ISBN: 052180815.

Trail, B.A., (2011). Twice-exceptional gifted children. Understanding, teaching, and counseling gifted students. Waco: Prufrock Press Inc.

Frumau-van Pinxten, W.L. (2010). De historische ontwikkeling van de theorie en wetenschappelijke modellen over 'hoogbegaafdheid' www.ppfrumau.nl

Frumau, M., Derksen, J. J. L. & Peters, W. (2011). Hoogbegaafdheid: het label voorbij. *GZ-Psychologie*, 5, 32-37.

Overzier, P. & Nauta, N. (2013). *Coping with the Qualities of Giftedness*. Gifted and Talented International 28 (1&2), August and December 2013: 249-253.

Voorbereiding:

Voorbereidende korte opdracht:

Wat is je persoonlijke visie op hoogbegaafdheid? Schrijf een kort narratief van minimaal 7 regels. Schrijven vanuit beleving mag, hoeft niet wetenschappelijk onderbouwd te zijn. We zullen verschillende perspectieven naast elkaar leggen.

Programma:

09.30-12.30: Kennismaking.

Toelichting op de leergang en maken van afspraken.

Inventariseren van de individuele doelen en persoonlijke visies.

Introductie op hoogbegaafdheid.

Signaleren en diagnosticeren.

Oefenen met POSIwerkblad 1 en kaartspel, verschillende testen en vragenlijsten.

Discussie over hoe begaafdheid mee te nemen in diagnostisch onderzoek.

13.30-17.30: Asynchrone ontwikkeling en misdiagnoses.

Psychiatrische diagnostiek.

Minitheorie in concept opstellen adhv aangeboden casuïstiek.

Reflectie.

Afsluiting.

Reflectie na ontmoeting:

Wat is er toegevoegd aan je arsenaal?

Schrijf een minitheorie vanuit eigen casuïstiek.

Mail je schrijven voor 13-09-2019 naar hoofddocent.

Module 2: Behandeling

Datum : 18 september 2019

Tijd : 09.30 – 16.30 uur

Docenten : Mia Frumau- van Pinxten; Willy Peters; Fenne Frumau; Peter Roels

Onderwerp: Behandeling

Doel:

Kennis hebben verkregen over wat er nodig is aan attitude en interventies bij het behandelen van cliënten met een hoge cognitieve intelligentie.

Werkvormen: Plenair, filmpje, voorbeelden, casuïstiek, oefening, discussie.

Programma:

09.30-12.30: Bespreken huiswerkopdracht.

Discussie pervasieve invloed op ontwikkeling

Attitude therapeut, wat is nodig?

Eclectische behandeling

Psychoanalytische en existentiële benadering.

Helicopterview en discussie.

13.30-16.30 Psychiatische behandeling.

Brede systeem betrekken bij behandeling.

Helicopterview en discussie.

Reflectie.

Toelichting op huiswerkopdracht.

Afsluiting.

Verplichte literatuur:

Jacobsen, M. (1999). Arousing the sleeping giant: Giftedness in psychotherapy. *Roeper Review*, 22, 36–42.

Colangelo, N., & Assouline, S. G. (2000). Counseling gifted students. In K. A. Heller, F. J. Mönks, R. J. Sternberg, & R. F. Subotnik (Eds.), *International handbook of giftedness and talent* (2nd ed., pp. 595–607). Amsterdam: Elsevier.

Aanbevolen literatuur:

Mendaglio, S., & Peterson, J.S. (2007). *Models of Counseling*. Waco, TX: Profrock Press Inc.

Webb, J. T. (2002). Cultivating courage, creativity, and caring. *Gifted Education Press Quarterly* 16 (1), 2-8.

De begeleiding van hoogbegaafde kinderen (2e editie). James, T. Webb, J. T., Gore, J. L., Amend, R. A. & DeVries, A. R. (2013), ISBN: 9789023251262. (met korting te verkrijgen bij docent, via mia@ppfrumau.nl).

Your rainforest mind: a guide to the well-being of gifted adults and youth. Paula Prober (2016).

Voorbereiding:

Overdenk welke therapeutische interventies die je zelf hebt gebruikt hebben gewerkt voor cognitief heel intelligente cliënten en welke juist niet en schrijf dit kort op.
Waarom was het (niet) werkzaam, denk je?

Reflectie na ontmoeting:

Welke persoonlijke eigenschap van jezelf als therapeut is helpend voor cognitief heel intelligente mensen en welke juist niet? Wat zijn je ervaringen?
Wat is nieuw voor je geweest vandaag en wat lijkt je nuttig om mee te nemen in je eigen toekomstig therapeutisch handelen?
Mail je overdenkingen naar de hoofddocent.

Module 3: Samenwerking brede context (thuis,school)

Datum : 18 september 2019

Tijd : 09.30 – 16.30 uur

Docenten : Mia Frumau- van Pinxten; Willy Peters; Fenne Frumau; Peter Roels; Gerard van den Berg; Anneloes van de Wetering; Marij Persons (onderwijs)

Onderwerp: Samenwerking brede context (thuis,school)

Doel: (H)erkennen van specifieke aandachtspunten in de samenwerking met andere betrokkenen in de context van een cognitief zeer intelligente cliënt.

Werkvormen: Plenair, model, casuïstiek, discussie.

Programma:

09.30-12.30: Bespreken huiswerkopdracht.

De context van iemand met een hoog cognitief potentieel.

Samenwerking met gezin/ouders.

Samenwerking met onderwijs.

Casuïstiek.

Do's en do not's.

13.30-17.30 Overbelaste systemen.

Multidisciplinair overleg op interactieve wijze.

Reflectie.

Afsluiting.

Verplichte literatuur:

Succesvol samenwerken; een kompas voor aanbevelingen en betekenisvolle interactie. Robin Bremekamp, Edwin Kaats, Wilfrid Opheij en Irma Vermeulen (2010). *Holland Belgium Management review*, 2-9.

Aanbevolen literatuur:

R.J. Sternberg (2007). Cultural concepts of giftedness. *Roeper review*, 29, 160-165.

Vorbereiding:

Schrijf vanuit casuïstiek de do's en do not's op binnen het samenwerken met ouders, onderwijs, zorg en andere betrokkenen rondom een cliënt met hoog cognitief potentieel.

Reflectie na ontmoeting:

Wat ga je als eerste anders doen of toepassen rondom samenwerken met de omgeving van je begaafde cliënt? Wat maakt dat je dit anders aanpakt?

Tot slot: Geef weer welke doelen je hebt behaald (zie eerste ontmoeting) en wat je vervolgdooelen zijn na deze bijeenkomst(en). Mail je overdenkingen aan de hoofddocent.